

УДК 338.48:615.8:061

DOI:10.5281/zenodo.11850863

Н.Г. Міценко, д-р екон. наук, проф. (ЛТЕУ, Львів)

Ю.І. Міщук, здоб. ОС «магістр» (ЛНМУ ім. Д. Галицького, Львів)

КЛАСТЕРНІ ІНІЦІАТИВИ В РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ

Інтерес до розвитку медичного туризму як одного з джерел наповнення держбюджету активізувався на початку ХХІ століття внаслідок значного зростання відкритості країн, формування єдиного ринку медичних послуг у Європі, підвищення рівня добробуту та мобільності населення, розвитку транспортних засобів та транспортної інфраструктури, популяризації здорового способу життя, тощо. Разом з тим, українські науковці зазначають, що "ведучи мову про медичний туризм слід розуміти, що на сьогодні діяльність у сфері медичного туризму має високий попит, який пояснюється не лише можливістю одержання громадянином більш якісних та(або) доступних медичних послуг поза місцем його постійного перебування, а і в зв'язку з вимушеною зміною особою місця свого постійного перебування внаслідок надзвичайної ситуації, в тому числі, війни" [1, с. 5].

Складність провадження діяльності з надання послуг медичного туризму потребує вирішення багатьох організаційних, правових та економічних питань. Досвід визнаних країн у цій сфері - Ізраїлю, Німеччини, Туреччини, Сінгапуру, Індії, Таїланду та ін. - свідчить про необхідність державного контролю та державного регулювання цієї діяльності, розробки національних програм розвитку медичного туризму, поширення практик державно-приватного партнерства. Співпраця між урядом і приватним сектором є ключовим моментом для розвитку кластеру медичного туризму, що проявляється у створенні різноманітних стимулів для розвитку кластерів, організації їх міжнародної підтримки, спільному інвестуванні створення необхідної інфраструктури, створення відповідних правових важелів, які призведуть до цілеспрямованих і скоординованих дій для подальшого розвитку кластерів медичного туризму [2, с. 51]. Відтак, доречним є використання переваг кластерів медичного туризму, які об'єднують органи державної влади та місцевого самоврядування, заклади медичної освіти, науково-дослідні медичні установи, медичні клініки та їх об'єднання, оздоровчі та реабілітаційні центри, суб'єкти туристичної індустрії, маркетингові та рекламні агентства, страхові компанії та ін. Саме в межах кластеру медичний турист може отримати повний комплекс послуг підтримки, зокрема, з організації подорожі,

розміщення у готелі, отримання лікарських чи оздоровчих процедур, відпочинку після лікування.

В 2019 році у Львові створено перший кластер медичного туризму, місією якого проголошено розвиток Львова та регіону як медичного хабу Східної Європи. Засновниками кластеру стали Центр стоматологічної імплантації та протезування «ММ», стоматологічні клініки «РІКОТА» та «Симбіотика», хірургічна клініка «Корона», клініка репродукції людини «Альтернатива», Міжнародна реабілітаційна клініка Козявкіна, центр косметології та дерматології «Новодерм», європейська мережа медичних закладів «Medicover», клініки «Персона Люкс». Кластер просуває послуги з репродуктивної медицини, стоматології, відновного лікування, хірургії вен, косметології, естетичної медицини. Кластер представляє медичну галузь на міжнародній арені з метою активізації медичного туризму, залучення інновацій та інвестицій. Дніпровський медичний кластер – логістичний осередок, створений для просування медичного та туристичного потенціалу Дніпропетровщини, розвитку масового регіонального, міжрегіонального та міжнародного медично-оздоровчого туризму регіону шляхом організації та реалізації спільних проєктів, а також постійної підтримки ініціатив та діяльності кожного з членів кластеру. Серед пропонованих послуг: репродуктивна медицина, стоматологія, пластична хірургія, реабілітація, кардіохірургія, офтальмологія, реконструктивна дитяча хірургія, нейрохірургія, неонатологія, інструментальна діагностика, програми оздоровлення та омолодження, антиейджингова терапія, кохлеарна імплантація, комплексний супровід пацієнтів з орфанними захворюваннями, інклюзивний туризм. Кластер медичного туризму Рівного та Рівненської області, створений в 2020 році, має місією відкрити медичну спільноту Рівного і Рівненщини світу та покращити якість життя рівнян. Очікується покращення матеріального забезпечення та зростання якості медичних послуг в клініках кластеру.

Вивчення та імплементація світового досвіду кластерних ініціатив в медичному туризмі сприятиме розвитку потенціалу цієї сфери економіки в Україні.

Інформаційні джерела

1. Пашков В. М., Гнедик Є. С. Правове регулювання медичного туризму в умовах війни в Україні. Харків : Право, 2022. 188 с.

2. Михайлюк О. Л., Ухлічева І. В. Світовий досвід розвитку кластерів медичного туризму. *Вісник соціально-економічних досліджень ОНУ*. 2019. № 2-3 (70-71). С. 40-52.